

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indult: Kedden, December' 9-dikén, 1834. 47.

D A L M Á T Z I A.

(Gazetta di Zara.) Der nisből Oct. 27-ről jelentik, hogy ott a' közsénérek, — melly azon a' környéken nagy mennyiségben találtatik, kivágását elkezdették. A' verembeli munka a' Bétsben összeállott társaság Agensei által eszközöltetik.

P O R T U G A L L I A.

A' Királyné Oct. 20 kán egy Amnestie Decretumot bocsátott ki, mellynek foglalatja következő: „Mivel azon időpontot a' feledékenységből ki akarom emelni, mellyben a' Cortesek által, a' Portugallus Monarchia alkotványi Charta értelmében való igazgatásra meghivattattam: mivel az Atyámról reám szállott emberség principiumait, mellyeket a' boldogult, belses életének utolsó pillanataiban ajánlott, valamelly kegyelem által bé akarom bizonyítani, tehát jónak találtam a' Charta 74 dik tikkelyében foglalt jussomnál fogva, a' Status Tanátsal egyetértőleg, minden polgári, és politikai vétkeseknek, kik a' Maj. 27 kén költ Decretum kihirdetésekor a' tömlőtzbén valónak, ezennel megengedni. Ki vagnak zárva ezen engedelem alól mind azok, kik Isten háromlás, hamis pénzverés, hamis tanubizonyosság, embergyilkolás, szántszándékos megsebesítés, megéltetés, a' tömlőtzből való erőszakos kitörés, a' tisztviselőknek megmotskolása, a' Justiz ellen való kikeelés, lopás, és rablás miatt fogattattak bé. — (Aláírás.) A' Királyné.

Egy más Decretum által a' Junta eloszlatik, 's a' szerzetes rend állapot-

ja megvizsgáltatni, 's köz-Egyházi reform javaltatni parantsoltatik. A' Junta a' Decretum szavainál fogva azért osztogatik el, mivel a' Maj. 50-kán költ rendelés, minden — akármelly névvel nevezendő barátklasztromokat, Collegiumokat, és ispotályokat Portugalliában eltöröltéknek nyilatkozat, az Apátza klasztromokat pedig az Ordinariusok alá rendeli, és mivel a' Junta az említett Reform planumot kidolgozván, azt imár a' Királyné elibe terjesztette.

B E L G I U M.

Belga lápok szerint a' határszálen álló Hollandus seregek között erős mozgások jelentgetik magokat.

Lackenben a' polgármester választás megtörtént, a' midőn De by Israeilita Candidatus 118 szavazat közzül 91-el polgármesterré választatott. A' számos tselszövések minden foganat nélkül maradtak.

B U R K U S O R S Z Á G.

Ő Felsege az Orosz Tsászár, Berlinből 25 kén kiindulván, ugyan akkor nap Posenba érkezett, 's néhány órái itt mulatásai után, Varsó felé indult. Már nem megy Breslauba, mint eleinte szándékozott.

N É M E T O R S Z Á G.

Ő Felsege a' Bajor Király, Gróf Mercy d' Argenteau Tynusi Erseket, és Pápai Róvetet, a' Bajor Korona polgári érdem rend nagy keresztseve nevezte ki.

A' Hesseni Nagy Hertzegi Kormánylap, a' belső Miniszteriumnak, és

Justiznak egy hirdetményét közli, melly-nél fogva minden Nagy Hertzei jobbágyoknak a' Helvétziai Univerzitasokra való menetel megtiltatik.

N A G Y B R I T A N N I A.

Irlandia ismét a' legnagyobb nyughatatlanságban van. Minden lapok tele vagynak gyilkolásról, és erőszakoskodásról való hirrel, és Valesley Marquis, a' ki Angliába hivatott, végre — kéntelen volt Clanvilliam, és Kilnemanagh Báróságot, a' kényszerítő billnek alája vetni: egyszersmind a' lizedbill is erőbe létezik, a' midőn számos katona osztályok használtatnak, annak végre hajtására. O'Connell, használni akarván a' kedvező pillanatot, ismét fellép: mit lehet tőle várni, azt Corkban a' legközelebb számára adatott vendégség alkalmával kinyilatkoztatta. „Nagy tetteknek előestvéjén vagyunk barátim úgymond, — a' Vhig miniszterium fel van oszolva! úgy de mi gondunk nekünk arra, Vhig vagy Tory uralkodik e', ha egyszer Irlandiában a' kegyetlenség, és elnyomás meg nem szűnik? Majd azt mondják, hogy a' Vhigek Irlandnak sok jót tettek, 's még többet is szándékoznak tenni. Igen is, mi kényszerítettük őket, némelly másod rangú hasznos rendszabásra; — úgy de kinek kell ám azt köszönni? Nem nekik, hanem a' mi erős határozatunknak, és vizsgaságunknak, melly gyengeségeket, és képmutatásokat haszonra fordítani igyekezett; mert hidjétek el, hogy ők, ha tsak megbuktatól való félelemből valamit nem tettek volna, más indító ok bizonyosan sem mire se bírta volna őket; — No tehát már most, ki fog bennünket igazgatni? Talán a' Vaterloói hős? Ezt már egyszer letiportuk, 's erre ismét képesek vagyunk. Ő hatalomhoz jutván, arra készült, hogy majd a' Catholicusok

felszabadítását előnkbe tartja, mind a' melltett még is kényszerítettük őt capitulatióra, 's az általunk előterjesztett feltételek elfogadására, és a' nép erköltsi hatalmával való haszontalan küzdes után, visszahúzta magát, 's a' katonák felett való parantsolatot más kézre bízta. Akkor a' Tory igazgatás teljes erejében volt. A' Parlamentum nem volt reformálva, az Oligarchia és a' Protestantismus védpaizsául szolgált, de azért még is meggyőztük. Akár Toriek, akár Vhigek keljenek velünk tehát tsatára, a' mi Irlandnak szükséges, annak nem leszsz hijával, 's szavam dobszóhoz hasonlítson, melly az Ország újjá születését hirdesse. Migondunk nekünk az igazgatásban való változásra? a' mi tzelünk minden esetre változhatatlan marad, 's ki meri előre mondani, hogy Ő Felsege ezen tzel elérésére végre közzülünk Radicalsók közzül, nehányat fel nem szóllit ama politikai méregkeverők által szerzett roszsznak elhárítására? (merő tetszés, és katzaj) Gyomromból utálok mind a' Toriekat, mind a' Vhigeket, mind a' ketten ellenségei Irlandiának.“ E' beszédet közbenvetetlenül „a' z Unio eltörlésére mondott Toast követte.

Calcuttából Jun. 25-ről je'entik: „Az új Britt Agens a' Teherani Udvarnál, Major Patmore, kísérvével együtt Persiának ama fő városába megérkezett. A' Schah, minden agg öregege mellett, a' legjobb egészségben vagyon. Unokájának Mohammed Mirsának, az elhúnyt Abbas Mirza helyébe, korona öröksé váló kineveztetése, ezen fiatal Prinznék semmit sem használ, ha tsak jussának oltalmazására sereget nem nyer örökségül, mert atyafiai hatalmas vetelkedői társai lesznek, 's már is keszületeket tesznek némelly tartományokban, hogy a' Schah halála után azon-

nal fegyvert fogjanak a' kinevezett korona örökös ellen. Patmore Major utazása, a' kemény tél miatt, igen alkalmatlan volt: némely környéken olly nagy hó volt, hogy a' lovak szügyig bészakadtak. Ezentúl tehát már Persiában is Brittus General Consulság léssen, a' minek tzelja, Anglia és Iran között a' kereskedésnek előmozdítása a' fekete tengeren által. Ezen General Consulsággal Sir Campbell ruháztatott fel. Tabrisban két angoly kereskedő telepedett le, kik jó keresetet reménylenek. Az angoly Vice Consul Trebisondban, Brant Ur egy darabig Ispahánban tartózkodott, de Aprilisban, onnan ismét tovább utazik. Számot tartottak reá, hogy talentomá, és tapasztalása, az angoly kereskedést előmozdítja, 's már Trebisond, és Konstantzinápoly között tzélerányos rendszabásokat is tett ennek előérésére.

Porsmothban most sok hajósok, és tengerikatonák szedetnek Don Carlos számára, kik majd Angoly, majd Dona Maria szolgálatjából elbotsáttattak.

A' Lord Cantzellar (Brougham) igen rövideden bútsúzott el a' Kir. Törvényes Udvartól: „Minden pert elvégeztem úgymond, kettőt kivéven, melly legközelebb kezdődött: Szándékom volt a' legközelebbi hét elején a' törvényes Ülést Jan. 11-ig elhalasztani, mint Juniusban tettem volt, még pedig azért, mivel a' dolgok mind egy levélig elvalának végezve. Így tehát nagy meglepésemre szolgál, hogy ezen Törvény Udvart, melly ellenségeitől a' meghasonlás templomának rajzoltatott, 5 hónap alatt kétszer zárattathatott bé: én ezen ritka szerentsét leginkább tudós társaim ügyességeknak, és fáradhatatlan szorgalmoknak tulajdonítm.” Ezen beszédet még némely kinevezett társai-

nak magasztalása követte. A' Lordigen meg vólt indulva. A' terem utolsó pilanatig tömve maradt: azomban a' beszéd rövidsége miatt, megszalokozott várakozás nyilatkozott: később mégis, midőn a' Lord magános szobájába ment által, a' sokaság éljen kiáltásra fakadt, valamint akkor is, midőn kotsijába lépett. Ugy halljuk, hogy familiástól együtt nem sokára, Párisba utazik.

(Times.) Ashfordban, és Newcastleban nagy vendégség tartatott. A' Hertzegre nézve szerentséllenség volna, ha igazgatásbani lépéseit, némely régi bajtársainak tanácsok utánintézné, kik az említett vendégségben részt vénének. Newcastleban, Lord Durham beszédjének első része, igen mérsékelt, 's a' legjobb principiumoktól vezettetve vólt, de a' másik része mutatja, hogy a' nemes Lordnak ítélletét, indulatja félre vezette. Hát azt hiszi e' a' Lord, hogy a' nemzet, pártszellem által annyira le van kötve, hogy a' jótékony rendszabást a' Minisztertől tsak azért nem fogadja el, mivel ez, nem a' Vhigekből való? Akár Grey, akár Vellington légyen, ha tsak egyszer tettei böltsek, és igazságosok, a' Brittus nép szeme előtt, felvilágosodott Miniszter, mindegy, akár Vhig, akár Tory?

A' Király tsak a' Vellingtoni, és Hume-O'Connelli Miniszterium között választhatott. A' mi az új Miniszteriumot illeti, azt hiszszük, minden Diplomáták meghatalmaztattak, Udvartjaikat értesíteni, hogy viszonyaink az idegen Statusokhoz változhatatlanok maradnak. A' Hertzeg politikája mindenkor békéltető vólt, és az is fog maradni, ha bár egyezések által meg nem vólna is kötve, mert azt tsak tudatlan állíthatja, hogy a' Király, és Parlament által jóváhagyott kötelezéseket megsérteni szándékozik. Vóltak, igaz,

Diplomaták, kik az egyezéseket, tsak béfirkált papírosnak tekintették, de a' Hertzeg mindég azt mutatta, hogy ő azokat mindég olly szent kezességeknek tartja, mellyek tsak az egyező feleknek tökéletes, és költsönös megegyezések által bontathatnak fel. Így tehát a' Nemzet Vellington Hertzeg igazgatásától minden jót várhat.

(Standard.) Nem tudjuk, vallyon Nov Castléban a' Lord Durham számára adatott vendégségnél jelen volt személyek úgy viselték e' magokat, mint Edinburghban, és Glasgoban, de még is általános viseletjekre következtetést húzhatni abból, hogy a' Királynét kifütyölték. Ez nem tsak történetből esett illetlenség volt, hanem szántszándékos, és előre kitsínált planum, mert midön a' Királyné egességére ittak, ezen sértő nótára fakadtak: „Ott ül a' vész a' házban.“ Sajnáljuk, hogy néhány Dámák annyira megfelejtkeztek magokról, hogy a' teremben maradtak, midön az Országelső Dámája olly érezhetőleg megsértette. Lord Durham beszédjéről nem sokat mondhatni, kivévén, hogy Vellington Hertzeggel általellenben nyilvános tsatáról szóllott.

(Morning Post.) Lord Brougham, magát még Ó Felsége parantsolatjának is ellene szegezte, a' midön a' helyett, hogy, mint meg volt parantsolva, a' Sz. James palotába ment volna, Fő hivatalát a' Felség lábához letenni, 's a' nagy petsétet egész alázatossággal általadni, a' petsétet tsak rövid úton Taylor Herbertnek küldötte által.

(Times.) A' midön az új Miniszterium által gyaníthatólag teendő rendszabások felett, a' legnagyobb nyughatatlanág uralkodik, igen fontos környülállás, hogy Vellington Hertzeg a' napokban két értelmes kereskedővel beszélgetésbe ereszkedvén, oda nyi-

latkoztatta magát, hogy noha Pe el Robert megérkezése előtt, semmi bizonyost sem lehet megállapítani, mégis ő (a' Hertzeg) abban a' vélekedésben van, hogy ezen Ország dolgait egy Miniszter sem vezetheti, a' nélkül, hogy mind az Angoly, mind az Irlandi Egyház Reformjához ne kezdjen, a' mennyiben ezen kérdés megfejtésétől egyedül, függ az Ország békessége. A' Times azt adja hozzá, hogy nev szerint is megnevezheti azon kereskedőket, kikhez a' Hertzeg akképpen nyilatkozott.

Norvich városából, az új igazgatás értelmében, Felírás küldetett ő Felségéhez, mellynek rövid kivonata ez: „Meg lévén győződve Felséged bölts, és jótékony kinézetéről, nem kételkedünk felöle, hogy ezen nagy Ország dolgai, próbált tehetségű, és betsületes Status férjfiakra fognak bízattatni. Mi, valamint Felséged alattvalóinak nagyobb része, az Egyházat, és Monarchiat fenyegető veszélyeket nagy aggodalommal tekintjük. De bízunk Felségedbe, ki bennünket ezen veszélytől megőrizend, 's kérjük az Istent, adjon Felségednek hatalmat óltárainknak, a' szentségtelenítéstől való megőrzésére, 's Hazánk boszszú álló ellenségei tzéljainak megsemmisítésére.

A' Lord Provost, és Glasgow Magistratsa egy Felírásban abbeli fájalmokat nyilatkoztaták, hogy a' Király Vellington Hertzeget a' Cabinétba hívta. Hasonló Felírások érkeztek Leith, és Perth városokból is. (Ez utóbbiból 3000 aláírással. Surreyban e' végett nagy gyűlés tartatott, mellynek előlülője a' Lord King volt.

Nov. 25 kén éppen, midön a' Börse tömve volt, Rothschild Ur, valamely Prince nevű embertől górombán megtámedtatott, és ostoroztatott, míg a' megértettnek fija, ki az

altját randesen a' Börsébe szokta kísérsni, előjött, és a' sértő felet, gallérsjájánál fogva eltaszította. Illy nemű gorombaság Londonban a' Börsén hallatlan dolog. Minden jelenlévők érzekeny részvétel bizonyítottak Rothschild Ur eránt, 's megsértőjét Mansion Houséba vitették, a' hol őrizet alatt tartatván, a' dolog közelebbről meg fog vizsgáltatni.

L E N G Y E L O R S Z Á G.

V a r s ó b ó l Nov. 28-ról jelentik: Tegnap délelőtt 11 órákor, városunk az Orosz Tsászár Ő Felségének megjövételével örvendeztetett meg. A' hemzsegő sokaság éljen kiáltásai között ért a' Monarcha a' Fellegvárhoz, melyet körülnézegetvén, azután a' Parade piatzra ment, hol telyes megelégedését az oda rendelt seregekkel nyilatkoztatni méltóztatott. Erre a' Hertzeg Helytartótól kísértetve, a' Várba ment, hol a' Hertzeg nőjét meglátogatván, azután a' Krakói külvárosba, és a' Belvederi palotába ment. Minden útját gyalog, és kíséret nélkül tette. A' Belvederi palotában a' Generalisokat, papságot, és a' Status tanáts tagjait fogadta el, a' kik között némelyeket meg is szállított. Ebédután a' Hertzeg Feldmarsalltól kísértetve, Pragán keresztül Modlinba ment, a' Novo Georgieskv nevű új erőség megszemlélésére. Estve a' város, a' lakosok önn indításokból pompásan ki volt világosítva, a' midőn kivált némely templomok gyönyörűen kimutatták magokat. Sok házakon ragyogott a' Tsászár neve nagy betűkkel. Midőn Pragán keresztül utazott, az ottani lakosok, öröm kiáltások között a' Város kapujáig kísérték.

A' legközelebb megjelent Lengyel kalendáriom szerént V a r s ó 129,875 lakosokat számlál, ezek között 33,934 zsidó. A' Krakói Vajdaságban lakik

529,647 lélek, a' Sandomiriban 385,947, a' Kalisiban 610,888, a' Lubliniban 475,473, a' Plokiban 470,985. Masoviában (Varsón kívül) 649,177. Podlachiában 348,412. Augustovóban 537,691. Az egész Ország 4,037,925 lakost számlál, ezek között 2,035,543 fejer személy. A' zsidók száma 414,843. A' városok között a' főváros mellett Lublin a' legnépesebb 13,266, ezután Kalisch 10,234 lakosokkal.

F R A N T Z I A O R S Z Á G.

A' megsemmisítő Törvényszék Nov. 18 kán a' Királyi Törvényszéknek ítéletét Feuchéres Aszszonynak, Aumale Hertzeg Gyámtyasága ellen indított perében, helyben hagyta, úgy, hogy most már a' Hertzeg, a' Vár, és a' 100,000 frank esztendei jövedelem birtokában marad.

(Messenger.) Constantinéből, Bonába érkezett 2 arabs azt a' hírt terjesztette el, hogy a' Dey megholt légyen, és a' táborban, döghalál dühösködik. A' zsidóknak egy része francia óltalmat keres, a' másik pedig, a' megholt Dey helyett, másat szeretne kinevezni. A' dolog annyira ment, hogy a' két fél már öszve is kapott. Leburgeois Ur, a' város szomszédságában vas bányára talált. Egyébiránt Bona környéke most békességben vagyon.

E G Y H Á Z I S T A T U S O K.

(Diario di Roma.) Dom Miguel, Nov. 23 kán estve, belső Olasz országba való elutazása előtt, ismét Rómába érkezett.

S P A N Y O L O R S Z Á G.

(Moniteur.) Bayonnéből Nov. 24-ről jelentik: „Linares, a' Carlistáknak egy osztályát megtámadta: tsak 300 an szabadulhattak meg, a' többiek mind vagy elfogattak, vagy megadták magokat, vagy végre levagdaltak.

Mancho vezér agyon lövette. Az Insurgensek puskaportárok Burguetében széllyel dúlatott, melly alkalommal sok munkások elveszték.

(Sentinelle des Pyrenées.) Bayonne Nov. 25-kén. Estella környékén f. h. 20-kán Zumalacarréguy, és Mina közt véres tsafa ment véghez, ez utóbbinak veszteségével. Lesacában az hír szárnyallott, hogy a' Királyné seregéből 2000 ember esett el: azonban ezt bizonyosan nem állíthatni.

A' Madridi Fenyítő Törvényes Udvar, Nov. 19-kén Don Manuel Saez Valescot, Felségsértés miatt, halálra (megfojtásra) ítélte. A' bűnös-nél 21,402 Real találtatott, melly summa a' Status javára behúzatott.

B É T S.

Ö Ts. K. Felsége Nov. 20-kán költ kir. határozatában Kováts Antal urat Nagyi Plebánust az Erdély kath. Normalis Iskolák megüresült Felvígyázói hivatalával, Szoltsányi Ferentz urat pedig a' Kolosvári nemzeti Iskolák Directorát, pántlikáról függő gyűrűs nagy medáliával méltóztatott kegyelmesen megisztni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

A' folyó évi September hónap 2-dikán Galántai Eszterházy Pál Hertzeg, arany-gyapjas vitéz, sz. István apostoli király jeles rendének, nem különben a' Hannoverai királyi Guelfrendnek és a' Sicilii királyság szent Ferdinánd 's érdem Rendének nagy kereszt vitéze, ts. kir. belső titkos tanácsos és valóságos kamarás úr ö Magossága, tek. ns Soprony vármegye örökös főispánya, 's egyszersmind a' Felséges Uralkodó ausztriai udvarnak az angoly királyi udvarnál nagykövete, nagy reményeket ígérő Miklós Hertzeg fiával, Arundeli Fitzalon Gróf, Howard Ed-

várd Gróf, és Lunn Ferentz angol lelkes vendégeinek társaságokban, Pest-i rövid mulatása alatt is a' magyar nemzeti Muzeum valamennyi osztályait magas esmérteikhez illő figyelemmel meglátogatni, 's főképen a' nemzeti kintseknek megtekintésekből érzett édes hazafiúi örömeit nyilván kinyilatkoztatni, 's e' köz hasznú nemzeti intézet előmeneteleire nézve szíves részvételét megígérni méltóztatott. — Nem sokára azután, úgymint September 24 dikén Maria Theresia frantzia királyi hertzeg asszonyt, tudniillik az angoulémi hertzegnét, volt szerentsés e' nemzeti intézet tartozó mély tisztelettel fogadni, ki is a' mívelt frantzia nemzet elevenebb tudományos figyelmével élénk buzgósággal minden tárgyat gondosan meg szemlélt. Tud. Gyűjt.

Pest, Nov. 30. A' magyar tudós Társaság 5dik nagy-gyűlésének e' folyó évbeli November 8 dikán volt ülése tekintetes tudós Horvát István, több nemes vármegyei táblabíró urat, a' nemzeti Museum mellett az országos Széchényi könyvtár örét, és a' magyar királyi Egyetemenél előlölői actuáriust, tudós munkái, és hazafiúi érdemei tekintetéből, a' magyar tudós Társaságnak tiszteletbeli tagjává választotta.

Göncz m városban Sept. 3ka hajnalán 350 ház lön tűz-áldozattá. A' tsűrök takormányostul elégték; Nov. 19-kére viradólag pedig a' városnak előbb épen maradt részét látogató meg tűz-veszély. 3 zsidó gyerek fagyva találtatott, hideg levén ekkor az idő; a' leégett omladékok közül pedig több holttestet húztak ki, 's a' hijány mindössze 18 személyre megyen.

Zágrábhöz közel Ó Csicsen faluban egy zsellér felesége az idén egyszerre négy magzatot szült, egy fiut 's 3 leány. E' szapora termékenység már magában

is ritkaság, de kitünőbbé teszi azt még azon körülmény, hogy a' kisdedek mindeddig 's mindnyájan ép, elevenek. Tek. Zágráb vmegye, az egyébként is sok gyermekü szülőknek, mintirogy nagy szegénységben sinylódnek, némi könnyítő segedelmet nyujtatott. Az anya most 28 esztendő, 's tavaly ésharmad-
 evvel is ikereket szült, vagy is mind-
 öszsze 3 év alatt 8 magzatot.

Maria D o r o t t y a gözhajó, melly Triestet November 1sőjén hagyta el, Nov. 14-dike reggelén 8 órakor Kon-
 stántzinápolyba érkezett. Triestből Cor-
 fuig 52; Corfutól Zanteig 16; Zante-
 től Smyrnáig 52; Smyrnától Konstán-
 tzinápolig 34, öszvesen 164 órányi időn
 utazott. A' többi idő a' be- és kiszállás-
 ra, 's a' szükséges szén felvételére vala
 fordítva. A' hajó mindenütt barátságos
 fogadtatásra, Konstántzinápolyban a' ts.
 k. ausztriai követségnélillő gyámolítás-
 rá talált. E' hajónak szép 's a' tzelzött
 sebességnek teljesen megfelelő alkotása
 minden kikötőkben, hol megfordult,
 ditséreteket érdemle. November 15-dikén
 elhagyá Konstántzinápolyt, hogy
 e' város és Smyrna közt folytassa ren-
 des szolgálatát.

E R D É L Y.

K o l o z s v á r. A' Nov. 11-kén tar-
 tott országos ülésben hivatalaikba bé-
 iktatott két ítélemesterek következő
 beszédekert tartottak: 1) Enlaki S a l a
 Sámuel „Társasági létünknek egyik fő
 tzelja az igazság. Minden ember kere-
 si az igazságot, és hamisságának is olly
 szint adni törekedik, hogy az, az igaz-
 ság képét hordozza. Ezért rendelték a'
 társaságok bölts alkotói törvényeket,
 mellyek minden tagokat egyformán kö-
 telezzenek, és a' törvény tételre szol-
 gálat, a' kiket hittel szoktak kötelez-
 ni az igazságnak — a' törvények sze-

rént — kiszolgáltatására; hitet a' köz-
 gyülekezetben tesznek azok a' minden-
 tudó Isten színe előtt, a' ki minden
 emberhe rendelt egy bírót, igaz vagy
 hamis tselekedetének megítélésére, a'
 lelki esméretet; nem késik ez a' hamis
 ítéletért az igazságtalan szolgát men-
 ten büntetni, a' végső sententiát ama
 nagy napra halasztván: szabad bíró a'
 lelki esméret, szabadnak kell lenni az
 igazság szolgájának is, minden világi
 tekinteteken feljül' emelkedve; ilyen
 vallás tétellel válaalom magamra a' tkes
 Statusok egy részének szabad szózatai
 által reám bizott terhes kötelességet,
 mellyre Felséges Fejedelmünk megerő-
 sítése következett. Háláalom mély tisz-
 telettel a' bizadalmat, mellyel tsekély
 személyem megkülönböztetett, és igaz-
 ság szerető kegyességekbe, 's nagy lel-
 kűségekbe magamat aláztatosan ajánlom.
 — 2) Tancsi Földvári Farkas:
 „Nemzeti jóllétünk és constitutionalis
 boldogságunk alapul szép szabadságunk-
 kon: — az emberi szívnek ezen forró
 vággyán, — melly még onnét erede-
 tünkötől fogva tulajdonnak született, —
 a' közép időn keresztül felnevekedett,
 és 9 századoknál szintén többévek múl-
 va törvényes diplomaticai kora embe-
 resedett. — Gyönyörű szabadságunkat
 érdeklek, mellyet sem az idő balfor-
 gási, sem az irigység epedő törekéde-
 sei még eddig meg nem rendithettek,
 's mint törvényes egészszünk éltető lel-
 két ki nem sodorhatták. Adja Isten! hogy
 az egyetértés védelmezze is mind az
 idők végéig!!

Ezen józan és törvényes szabad-
 ságnak eleven örömmel érzem én ma
 következésit, midőn kedves drága ha-
 zám, melly még azután is, hogy sok
 szenvedéseit kiállván, végre szerződés-
 sei szerént bágyadt fejét lehajtotta a'
 Felséges ausztriai ház ölébe; még azután

is mondom, megtartván liszteire nézve eredeti származású szabad választásbeli szent jusát, a' mivel mások felett tsupán egyetlen egy Erdély sajátzik; engemet önn bizodalomra méltóztatott, engemet, a' ki bárha kitsiny kerületben, de még is első ifjuságomtól kezdve, eddig egy negyed rész századja, hogy szolgálók szeretett hazámnak és Felséges jó Fejedelmeknek, a' ki jól esmérem ez hivatalok fontos, lelki esméretes, 's így nemes, de terhes állását, ki egyebet ezen hálás bizodalomnak viszontaglására kezesül nem nyújthatok a' tántoríthatatlan birói egyeneségre való iparkodásnál, és a' szorgalmatos igyekezetnél; mert mindeneken felül emelkedett boldogság a' haza törvényes köz ügyének előmozdítása: — melly kötelezésem jutalmául a' tktes Statusoktól és Rendektől esedezem hazafi igaz lelkem megismérését, — emberi gyengeségeim elfedezéseket és tsekély értelmeknek bölds útasításokkal való vezérléseket.

Elhunyt eleinknek jel-szavok mindenkor a' király és a' haza, — nemes iparkodások pedig a' nemzet java volt; olly emblemái hajdoni nagy korunknak, mellyeknek özve párosítások nélkül sem most szerentsések nem lehetünk, sem századok multával a' késő maradék polgári alkotmányunkat fenn nem tarthatja. — Én azt gondolom klmcs Uram; és tktes Statusok és RR! hogy az én mostani terhes hivatalom, minden nehézségei mellett is elég gyönyörűséget okozhat ha édes hazám igazi boldogságára, az idő szerént való előlépésre, a' törvények tántoríthatatlan fennállásokra, mert tsak úgy tündököl-

het a' thronus, ha bölds törvények alatt virágzik az ország, a' nemzetek és valások egyenlő szti. jussaik oltalmazásokra, bár mi kitsiny tehetségű befolyással lehetek; 's így megbizonyíthatom, hogy tsak ezen a' módon lehetek édes hazám hív polgárja és Felséges Fejedelmeknek igaz tisztviselője, és buzgó alattvalója, tsak ez által felelhetek meg azon százados nagy igazságnak: Hogy a' fejedelem tisztelete a' haza szeretetével édes testvér, — 's mind ketten egy olly anyának szeplőtelen gyermekei, mellynek neve az emberiség boldogítására, és a' statusok fennállására tzelőző szent köz jó; — olly nagy és felséges jó, melly tsak maga magához hasonlítható, és a' mellynek részre hajlás nélkül való öregbítése szerentséssé, megáldottá, 's így boldoggá teheti a' fejedelmet a' hazával együtt.

Nagyméltóságú klmcs Uram! Tktes Statusok és Rendek! Ha tudná az én szám e' pillantásban lelkem érzését maga valóságában kifejezni, bizonyosan el nem mulatnám, de így mint a' néma, ujjommal tsak hálás szívemre mutathatok, 's ez azt teszi: hogy ott szeretett hazám, igazi emberbarát, leg is legjobb áldott fejedelmem és tisztelt polgár társaim iránt tartozó egész kötele-ségemet a' tette is készen ki érzettem.

Virágozzék Erdély! az enyészet örvényéhez, 's az eloszlás bus partjához tasztító viszonyok soha még vissza sem térhetéssel, 's nevelket is elvesztve számkivettenessenek! — Eljen Felséges Fejedelmünk és nemes fennséges ivadékjai, rokonai! — hogy a' haza szti. jussa, 's a' törvények arany betűi örökkön örökké merő lélekkel pártoltathassanak.

Szerkosztetõ és Kiadó M á r t o n J o's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtaló: Nemes Haykal Antal. (Obere. Bäcker - Strasse Nro 755.)